

ధర్మము

విచారణ

అనుభవ సుధానిధి

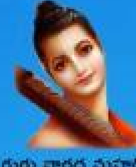

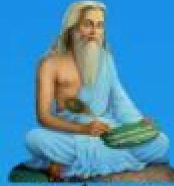
సదాశివ సమారంభాం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు శుక మహర్షి

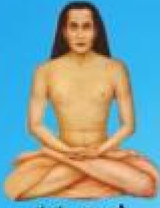

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శ్రీకృష్ణ

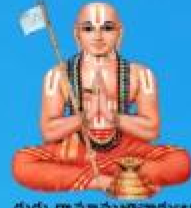
శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాబాజీ

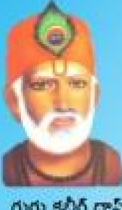

గురు గౌతమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

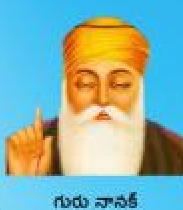

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

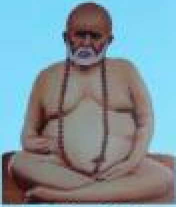

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు వీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతాం

గురు త్రైలింగ స్వామి

గురు లాహిరి మహాశయ

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

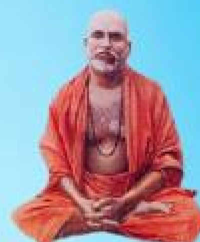

గురు సాయి బాబా

గురు అరబిందో

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివేదాంత ప్రభుపాద

గురు మళయాళస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రశేఖర పరమాచార్య

వందే గురుపరంపరాం..

నన్ను "నేను" తెలుసుకోవటానికి

నన్ను "నేను" మార్చుకోవటానికి

"నేను" గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంధాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంధాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంధాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంధాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకి దాదాపు **5000** పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా http://www.new.dli.ernet.in), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(https://archive.org), గూగుల్ వెబ్ సైట్(https://www.google.co.in), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(http://www.microsoft.com) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంధాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటే, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంధాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంధాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: http://www.new.dli.ernet.in లేక http://www.dli.ernet.in
2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: http://www.sairealattitudemanagement.org
3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement
4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంద వీడియోలు: https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంధపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020050019105

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్ధం **ఉచితంగా eBook** రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంధముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

Sai**R**eal**A**ttitude**M**anagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాధ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

http://www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India: Inc

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home | Vision | Mission | Goals | Benefits | Content Selection | Current Status | People | Funding | Copyright Policy | FAQ | RFP

Books Journals Newspapers Palm-Leaves (Manuscripts)

Title: Ramayanam
Author:
Year: to
Subject: Any Subject
Language: Telugu
Scanning Centre: Any Centre
Clear | Search

Presentations and Report
Statistics Report
Status Report
Feedback | Suggestions | Problems | Missing links or Books

Click here for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

DLI

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

Click Here to know More about DLI New!

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD,Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity NEW!

Title Beginning with.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Author's Last Name

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Year

1850-1900 | 1901-1910 | 1911-1920 | 1921-1930 | 1931-1940 | 1941-1950 | 1951-

Subject

Astrophysics | Biology | Chemistry | Education | Law | Mathematics | Mythology | Religion | For more subjects...

Language

Sanskrit | English | Bengali | Hindi | Kannada | Marathi | Tamil | Telugu | Urdu

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

"దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్ఠమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం" అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని ఝళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ, సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజా పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్ఛాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నిటి కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన 'ఇచ్ఛ' (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. "నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది" అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

శుభమస్తు.

అనుభవసుధానిధి

ఇది

ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరపురనివాసి యగు

పాలెపు - బంగారరాజుచే

రచియింపఁబడి

ఇప్పుడు ఆర్ట్సుకాలేజిలోఁ బ్రధానసంస్కృతపండితు లగు

బ్రహ్మశ్రీ ఆకుండి వ్యాసమూర్తిశాస్త్రులవారిచేఁ

పరిష్కరింపఁబడినది.

రాజమహేంద్రవరము.

యస్. గున్నేశ్వరరావు బ్రదర్సువారి

శ్రీ చింతామణీ ముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపఁబడినది.

1910.

PRICE 0- 2- 0] [వెల 0- 2- 0.

శ్రీవేంకటరమణ

అనుభవసుధానిధి.

క. శ్రీపార్వతీప్రియతనయుఁడె
నాపాలిటిమొదటివేల్పు! నాయత్నముసం
దేపాటిలోటు లేకయ
నాపని తుద గాంచ వేయునతు లొసరింతున్. 1

తే. గీ. పాలుమాలిక విడి కాలము గడపినఁ
జాలమేలు గల్గు జగతియందు
మేలు మఱవరాదు మేదిని నెవ్వరైన
వేలకొలఁదిధనము వెలసియున్న. 2

క. కాలము దాఁట నశక్యము
ఫాలాక్షునకైన ధరణిపాలునితరమే ?

కాలము దుర్వినియోగం బే
పోలికఁ జేయంగఁ దగదు బుద్ధియుతులకున్. 3

క. శ్రీధరుకృపచేఁ గలిగి ర
సాధారంబైన నీర మానుటదక్క
భూధనము లాభ మొసఁగ ద
సాధర్మ్యం బరసి చూడు సకల ధరిత్రిన్ 4

ఆ. గీ. కష్టపడెడువాఁడు కష్టమె పడుచుండుఁ
గష్టజీవి కెట్లు కలుగు సుఖము?
స్రష్టవ్రాఁత దాఁట కష్టసాధ్యమె కాని
కాయకష్టములను గడవవలయు. 5

ఆ. గీ. పాటుపడినవారు ఫలభాగు లవుదురు
సాగుపనిని మురియ జరపలేక
యాటపాటఁ జూడ నభిలషించెడివారు
బూటకమునఁ బ్రొద్దు పుచ్చుచుంద్రు. 6

ఆ. గీ. ఉగ్గుఁ బోసి ప్రొద్దు నుదయపు
వేళ దప్పకుండ వేగమునను
వేఁడినీళ్ళు పోసి ప్రేమఁ జన్నిచ్చి
తల్లి నిసుఁగునకును దైవమరర

క. శిశురోదన మెవరికి నే
నశమా వారింపఁ దల్లివశమా నెందున్
విశలుం బవళులు నోపిక
నశియింపక విసుగులేక నమ్మిక నరయున్. 8

ఆ గీ. పట్టుబట్ట గట్టి పక్కన నవ్వుచుఁ
జెట్టఁ బట్టువాని చెంగనాడి
కొట్టఁ దిట్టఁ బోయి క్రుమ్మరించెదు పెండ్ల
మిట్టిభుక్త మెన్న నెట్టుహితము. 9

క. భూదేవి తల్లి కైనయా
నేదేవుఁడు గానరాఁ డీఁ కెందును వెదకన్

లేదేని పంట కాపుల
కేదారియు లేద మొలకలు పెచ్చుట వినమే. 10

క. పేదరిమి నలఁగువారల
కాదరమున నన్న మొసఁగ నతిమోదం బౌ
లే దనక మాధుకర మిడి
శ్రీదారునిదయ నెసంగు సిరిసంపదయున్. 11

క. తాను దలంచిన పనులకు
నేనరుఁడే నడ్డపడిన నెంతో కినుకం
బూని కడు మండిపడు నీ
శానుకృప వివేకియైన శాంతుఁడు కాఁడే? 12

క. మానము దుస్సహనాసము ;
మానవుఁడై పుట్టు పెల్ల మర్యాదకుఁగా
మానావమానము ల్సరి
గా నేమానుషులయందుఁ గానము ధాత్రిన్. 13

క. నలినాసనుఁ డెచ్చటనో
కలఁ డాతని వ్రాఁతఫలము కనఁబడు మనకుం
గలకాల మెట్టివాఁడును
వలయును గడపంగఁ గర్మవశతవిసీతిన్. 14

క. అలవశిన పనులు చేయుట
సులభము మఱి దానికంటె సులువని చూడన్
గలిగెడు నలంత క్రొత్తప
నుల నెపుడును గష్టపడుట నుత్యం బగునే. 15

క. కర్మమునఁ బుట్టుఁ బురుషుఁడు
కర్మమునే చేయుచుండుఁ గర్మమునఁ జెడున్
గర్మాకర్మఫలమ్ములు
నిర్మలుఁ డగువాఁడె తెలియనేర్చు నిట నటన్. 16

క. ఇహపరసాధనములు వి
త్సహవాసముచే లభించుఁ దక్కు నరులకున్

గహనాంతర్గతుఁ డనఁదగు
నిహపరసుఖదూరుఁ డజుని సృష్టి య దేలా. 17

ఆ. గీ. చిడుము సిగ్గుఁ జెఱుచుఁ జీకొట్టి పనిమాపు
రంకుటాండ్రవిటుల రట్టు సేయు
వేరుపురుగు చెఱుచు వృక్షరాజంబును
చెడుసుతుండు పాడుసేయుఁ గులము. 1౮

ఆ. గీ. వైరుపంట కాఁపు పా కె.ఱేఁగించెడుఁ
బండ్లు చెట్టుగుణముఁ బ్రకటపఱుచుఁ
గొయ్యగాలు పంట చయ్యాన నెఱేఁగించు
మోము దెలుపఁ జాలుఁ బురుషవృత్తి. 19

క. గచ్చే యింటికి నందము
బొచ్చే యందంబు గొఱ్ఱెపోతునకుఁ గడుఁ
కచ్చయు స్త్రీలకు నందము
కుచ్చే యందంబు జడకు గోవిందహరీ! 20

తే. గీ. ఉర్వి నొకతల్లికడుపున నుద్భవించి
జనకుద్రవ్యము భాగించుకొనుటవలన
నన్నదమ్ముల శత్రుత్వ మతిశయిల్లు
బాపురే! యేమిచెప్ప విభాగమహిమ! 21

క. ఏడాదిలోపులేగలు
జోడుగఁ జరియించి మేసి సూటిగ రాఁగా
నేడులు పదునెనిమిది యా
నాఁ డాది గడింత్రు నరులు నగుబాటొదవన్. 22

ఆ. గీ. వైభవమ్ము లున్న వల పెచ్చుసతి యున్న
మేడ లున్న మఱియు మిద్దె లున్నఁ
దగినవసతి యున్న ధనరాసు లున్నను
గొడుకు లేకపోవఁ గొదవగాదె. 23

తే. గీ. దారపుత్రులు గల్గిన ధనము సున్న
ధనము గల్గిన భోగంబు గొనుట సున్న

తే. గీ. దొంగ కెప్పుడు దోచుకోఁ దోఁచు ధనము
స్వైరిణి తలంచు నెప్పుడు జారగుణము
మద్యపాయి దలఁచు సురామధురి మమ్మె
జూదగానికిఁ బండమె మోదమగును. 28

ఆ గీ. వ్రాఁతకాఁ డెపుడును వదలఁడు కలమును
గన్నగాడు కనఁడు గాత్రిమజవు
బంకులాఁడి చెప్పు రమణులవృత్తము
ఖలుఁడు వెదకుఁ గలహకారణంబు. 29

ఆ. గీ. కండకావరంబు గలిగి హెచ్చుచునుండు
యౌవనం బెసంగు నంతదనుక
నేటి పొంగు గాన నెందాక నుండెడు
నింత కొలఁదికాల మే నరునెస. 30

తే గీ. చిన్నతనమున నందమౌఁ జిఱుతనవ్వు
మాట యాడిన మఱిముద్దు మూటగట్టు

నఱుగువెట్టిన సౌందర్య మతిశయిల్లఁ
బ్రాకుచూడిన సంతసపడును దాద్రి. 31

ఆ. గీ. వీణపాట యొంత్రా విపులంబుగా విను
వీరకథల నెపుడు వేడుక విను
నాటపాటఁ జూచి యద్భుతపడుఁ జాలఁ
జిన్ననాఁటిచర్యఁ జెప్పఁదరమె? 32

తే. గీ. పసుచుఁదనమునఁ బయనంబు పలికివచ్చుఁ
దిన్నదంతయు నఱుగును దెలిపి గలుగు
సరససల్లాపములు చేసి సంతసించు
నన్నికోర్కెల సమకూర్చు యౌవనంబు. 33.

ఆ. గీ. జవ్వనంబునందు సాగు సౌందర్యంబు
శక్తి హెచ్చుఁ జేయు సత్తిగోలఁది
నెట్టికార్య మైన నెన్నిక నెరవేర్చు
నీయవస్థఁ బోల దే దశయును. 34

క. దశ లేవి కావు యౌవన
దశతో సరి తక్కుదశలఁ దా నన్యులకు
న్వశుఁ డగుఁ గనవానికి నిభ
మశకాంతర మఖిలసౌఖ్యమహితత్వమునన్. 35

క. వాన ప్రధానము పంటకుఁ
బానమునకు ముఖ్యమంద్రు పాఱెడుజలముల్
దోనె ప్రధానం బేటికి
సేనాపతి ముఖ్యుడంద్రు సేనకు నెల్లన్. 36

ఆ గీ సంతతి గలవాడు సౌఖ్యము పడయును
గష్టసుఖము లెఱిఁగి కడపు చుండు
నీషణత్రయమున నిక్కట్టు లిముడును
గాచు జవ్వనంపుఁ గాలమందు. 37.

క. పిల్లలశుభకార్యమ్ముల
నుల్లాసమ్ముగ నొనర్చుచున్నధనము ఫ్రోఁ

దల్లడపడు ధనమెల్లం
జెల్లుటకు విషాద మొందఁ జెడు మతి కూడన్. 38

క. పిల్లలపరిణయములకుం
దల్లి న్భ్యాదేవిఁ బెట్టి తాకట్టు కడుం
గొల్లలుగ వ్యయము చేయుటఁ
బిల్లలకు ఋణంబు పెఱుగ బెంగలు హెచ్చున్.

తే. గీ. అడుగులబలంబు తగ్గుట నడువ లేమి
దృష్టి తప్పుట దవుల నేదియును గనమి
వినుటకై వీనులకు నాస విపుల మగుట
నొదిగియుండును వృద్ధదే నొక్కచోట. 40

క. నడిచిన నలయిక గలిగెడు
నొడ లంతయు ముడతలు పడు నోపిక పోవుం
గడబింక మేమి యుండదు
చెడరా యెన్నాళ్ళకైనఁ జివరదశ నరుల్. 41

క. వీనుల బధిరత గలుగును ;
తా నొకరిం బలుకరింపఁ దడబడు నో ర్గన్
మానుగ గన రంగు బెత్తము
నానుకొన న్వంగు నడుము నంత్యావస్థన్. 42

చ. పిలిచిన నెవ్వ రేమనరు పీనుఁగు వెంట పిశాచ మందు రేఁ
చలనముఁ జేయలే కెపుడుఁ జాటుగుచోటు నెనిల్చు వాసగ
మ్ములుఁ గడుపున్మ దెస్గడువి మోహాముఁ జెందియ భీష్టసన్నుత్వ్రు
ల్లలఁచుచుఁ గ్రోరిదీఱకసదాపలు బాధలు సెందుము ప్వన్

ఆ. గీ. ఒదవి ముదిమి యొంతో యొదిఁగి యుండుటకంటె
తుచ్ఛవృత్తిధనవుదోఁపుకంటెఁ
బరువు లేని బ్రతుకుఁ బడయుటకంటెను
లేమికంటెఁ జావు లేదు జగతి. 44

క. అధికార మెసఁగువారికి
విధికృతముగ వీఁడు రెపుడు విదితం బిది యా

యధికత బెండై పోయిన
విధివశమునఁ దుదకు నొకఁడు వినఁ డకటకటా!

క. వానలు గురియువిధంబునఁ
దా నెప్పుడు మృతిని గనునొ తరమె యెఱుంగం
గానక చేయును గార్యము
మానవు తత్ఫలము లెంతమానిసి కైనన్. 46.

క. నాపాటివారు లే రని
పాపములకు భయముపడక పైకముకొఱకే
యేపుగఁ దిరిగెద వౌరా
బాఁపఁడ చిగిలింత యేపు పాటును గనవే? 47

ఆ. గీ. కన్ను లండ మొందుఁ గాటుకచే, వెల్ల
చేత మేడ గోడ చెందు సిరిని,
బండ్లు సొబగుఁ జెందు వారువమ్ముల, వంగ
మళ్ళు నాఱుచేత మదిశ నించు. 48

క. జుట్టె యందము తలకు
న్బట్టయె యందంబు కార్యభవనములకుఁ బో
న్బొట్టె యందము నొసటికి
గట్టె యందంబు చేన గండులు పడుచోన్. 49

క. కప్పె యంద మ్మింటికిఁ
గొప్పె యందంబు మగువకుం జూడ సతం
బొప్పె యందం బొడలికిఁ
గొప్పయె యందంబు పెద్దఁ గులమున కెల్లన్.

క. పనియే నరునకు ముఖ్యము
పనిపాటలు లేనివాఁడు భారము భువికి
న్వనికిం జెందఁడు పుడమిని
ఘనుఁడు మహావిధముచేతఁ గాఁడు ధరిత్రిన్. 51

క. రాచపని జరప మొదటను
నేచి ఋణం బడిగి సొమ్ము నీతిం గొను నా

నీచుస్క్రియ ఖలు చెలిమివలెఁ
దోఁచు సుగమ్ముగను మొదటఁ దుదఁ గష్టమగున్.

క. పరులను మోసముఁ జేయుకు
పరులవిషాదంపుఁబనులు పాపము గావే?
పరులకుఁ బలుగోరిక లిడు
తరులవలె న్మేలు సేయ ధన్యత గలుగున్. 53

ఆ. గీ. కాశి గంగ గోద కంచి ప్రయాగంబు
ద్వారకాదు లెంత దవుల నున్న
మనుజు లెల్ల యాత్ర మానరు మహిమచేఁ
గష్ట మెంతొ కోర్కె గాలునంత. 54

ఆ. గీ. ప్రేమ దనకుఁ గలుగఁ బ్రేమ మన్యుల కుండు
మనసు చెడినకొలఁది మఱపు వచ్చు
భేద మూదయమైన భేదమే యుదయించు
జనుల కిదియె తగు నిసర్గబంబు. 55

క. మన సనెడుపుడమిఱేనికి
సునయుం డగు బుద్ధిమంత్రి సొంపుగఁ జెప్ప
న్విన నిద్ద రైక్య మొందం
బొనరింపవె పను లవయవములు మొనలవలెన్?

క. రాజునకు మంత్రి ముఖ్యుఁడు,
పోఁజున కగ్రాధిపతియుఁ బ్రజలకుఁ బ్రభువున్,
గోఁజు ప్రధానము ఖలులకు,
పూజ ప్రధానంబు పుణ్యపురుషుల కెల్లన్. 57.

క. వలచిన నొప్పుగఁ దోఁచుం
దలఁచుటకుం గానరాదు తప్పని సరి దా
వలచినదె రంభ యౌా నే
జలమందు మునుంగునదియె జాహ్నవి గాదే. 58

క. పెద్దలు చెప్పినచొప్పున
ముద్దుగ విని సేయుపనులు మోఘము లగునే?

రద్దగునె ముగియు నన్నియు
దిద్దుటకును నొప్పు గానిదియుఁ గనఁ గలమే ? 59

క. కాలము గడపినవారలు
చాల ననుభవమ్ము గల్గి చతురతతోడన్
బోలనికార్యం బైనను
వేలికగాఁ జేయుదు రనుదిన ముచితముగాన్. 60

క. పెద్దలు చెప్పిన వినమియె
తద్దయుఁ గాపురుషగుణము తగనిపనులనన్
వద్దనినఁ జెవిని బెట్టరు
విద్దెలఁ దీకియును నభినివేశము బలిమిన్. 61

క. అనుభూతము లీరెండిల
ననుకూలము గానిపనుల నతికష్ట మగున్
విను మనుకూలము సుఖమే
యనుమానా కష్టము సుఖంబు కావశీకుండల్. 61

క. కలిమి గలదినములందుం
గలియుగముం గానకుండుఁ గడుమోదమునన్
సలిలము నిండినకొలనిం
జలచరములు ప్రీతి సర్వజనముం జేరున్. 63

క. లేమిదినమ్ములఁ బురుషుం
డేమియుఁ జేయంగఁ జాలఁ డిక్కటులందున్
గామితములు దీఱవుగా
భూమి న్గడుఁ గష్టపడును భోగము గోరున్. 64.

క. అన్యాయార్జితవిత్తము
పన్యాసిం జేయు; మొదటి సర్వము పోవుం
గన్యాశుల్కమువంటిది
యన్యాక్రాంత మయి పోవునది నిల్వ దిలన్. 65

క. న్యాయార్జితవిత్తము స
న్న్యాయమ్మున నేటఁ బడిన నప్పుడె యొకప

ర్యాయమె దొరకును సదు
పాయము సత్యానురక్తిఁ బాటిలు నెందున్. 66

క. ముక్తీశ్వరతీర్థమ్మున
భక్తిని దానం బొనర్చి పరమేశ్వరునిన్
రక్తి భజించిన జీవ
న్ముక్తి ననుక్షణము దైత్యపురహరుఁ డొసఁగున్.

క. పుష్కరమునఁ దీర్థమ్ములు
నిష్కపటముగా భజింప నేర్చువారల్
పుష్కలమహిమం గందురు
శుష్కవచనములు ఫలంబుఁ జూపవు లవమేన్. 68

క. క్షేత్రముల మహిమ మెల్లన్
యాత్రలు సేవించువార లారయ నిపుణుల్
పాత్రాపాత్రత తెలియఁగుచుఁ
బాత్రులకే యీయఁ జాల ఫలము లలుగున్

క. సర్వము దెలిసినవాఁ డై
గర్వము లేకుండువాఁడె కడుమోద పడున్
సర్వము సమముగఁ దలఁచి య
పర్వమున నపాత్రున కిడ ఫలము గలుగునే? 70

క. మహియట్టిజొన్నపొట్టును
వృషభములకు వేయఁగాను వేడుక నములున్
వృషలులు రవంత యైనం
గృహిఫలము వృథా వ్యయింప సిక్షించితివే? 71

క. సత్యము దప్పక కార్యము
నిత్యమ్మును జేయువాఁడె నేర్పరి; శాస్త్ర
వ్యత్యస్తకర్మభీరుఁడు
నుత్యుఁడు నిష్ఫకునస్తనుం జెప్పుడిలన్. 72

క. పదుగు రొకరీతిఁ బలుకన్
విదితంబుగ విన్నవారివీనుల కింపౌ,

నడె యొక్కఁ డాడినప్పుడు
మది కెక్కదు పండితునకు మౌనము వలయున్.

క. ఎప్పటికి నెట్టుగావలె
నప్పటికే యట్టుకాక యది తప్పదుగా,
ముప్పును దాఁట నశక్యము,
దప్పదు గర్మానుభవము దన కెప్పటికిన్. 74

క. విసువక యసత్యవాదికిఁ
బస గల్గుట కేరుగాని పాటింప దిసీ!
పసరముకంటెను దక్కువ
మసల నౌస్యఖ్యంబు లేదు మహిలో నెందున్. 75

క. మాటలె పస యలసునకున్
గోటే పస విద్యలేనిక్రూరాత్మునకున్
జాటే పస జూదరికిన్
గాటే పస సర్పమునకుఁ గలకాలమునన్. 76

క. తొండమె పస గజమునకుం
గొండియె పస వృశ్చికమ్ము కుట్టుట కెపుడుం
గొండయె పస మన్నెమునకు
నెండయె పస గాలివేఁడి కిల వేసవిలోన్. 77

క. మోస మొనర్చిన నరునకు
దోసము రా కెట్లు మాను దురితముకొలకున్
వేసము వేసికొని తిరుగుఁ
గాసున కాలాయపడును గాంతాధికతన్. 78.

క. కామ ముస్థిర మదియే
ప్రేముడిఁ దలపెట్టకుండ విడుచుచు సరిగా
నీమమున నుండువానికి
నేమాత్రము కొదవ గలుగ దిల నెప్పటికిన్. 79

క. అప్పుడు దలఁచిన భక్తుల
కెప్పటి కేలోటు లేని హితమిడు నీశుం

దొప్పఁగఁ దదేకనిష్ఠత
దప్పక తలపెట్టువారు ధన్యులు ధాత్రిన్. 80

క. కనకము బహునామమ్ములు
గాను భూషణరూపమందు గోచర దివిష
త్తనువుల నాత్మ యొకండే
తనుభేదం బాత్మ భిన్నతాభ్రాంతి నిజున్. 81

క. సంశయము గలిగినపుడా
యంశము తగినట్లు తెలియ నడిగినపిదపన్
సంశవిశుద్ధుఁడు తిమిరం
బంశుమ సుదయుం బడంచునట్లు హరించున్. 82

క. తనమనసు తనకు నెపుడును
ననుకూలత మెలఁగుచుండు నాలోచనచే
య నరిది కార్యమ్ములదా
రిని బోవం దల్లడించుఁ గృత్యపుఁ గాంచున్. 83

క. తనమనసె సాక్షియై త
ప్పను నొప్పను గల్ల నిజము బోధించును గా
డనిపనులు మాను మని మి
త్రునివలె హితమైనమేలి త్రోవం దెలుపున్. 84

క. ఏతిథి మృతిగాంచెను బిత
యాతిథిఁ బుత్రుండు భక్తి నవసీదివిజ
ప్రీతిగ భక్ష్యములు సదా
కూతముగాఁ బెట్టెనేని కోర్కె ఫలించున్. 85

క. కనకం బొకండె కుండల
మును హారము వలయముఖవిభూషలు నగునో
జనుబరమాత్మ యొకండే
మనుజాద్యఖిలప్రపంచమహిమమ్మౌదున్. 86

తే. గీ. పాదు పెరటఁ బెట్టఁ బైకిఁ బ్రాకుచుఁ బోయి
కాచినప్పు డొరుఁడు కాయఁ గోయు

నట్టు లింటిగోడ లవలివారలు చెడఁ
గొట్ట నింటి కెట్లు గూర్చు కాపు. 87

క. దొడ్డఫలమ్ములు గనఁబడ
నడ్డక యేకార్య మైన నతిసౌఖ్యముగా
నొడ్డక్క విలంబముగా
దెడ్డతనము సుశకునంబు నెఱుఁగమి ప్రజకున్. 88

క. గొడ్డ ల్లేదు రైన న్వాను
దుడ్డునఁ గొట్టిన విధాన ద్రోహము రాఁగా
నడ్డపడ రెవ్వ రేనియుఁ
జెడ్డది యవశకునఫలము చెప్ప నవశమే! 89

క. ఒకచెట్టున కా కధిక
మ్మొకచెట్టునఁ బండు ఘన మొకహా యొకచోనే
నొకరీతి నొక్కఁ డుండదు
సకలము గదుఁ జిత్ర మరయ స్వప్నముపోలెన్.

తే. గీ. అల్లనేరేడుపండులు నా(మములును
గొల్లలుగ వచ్చుచుండును గోర్కిదీఱ
చిన్నపెద్దలు తిందురు పృథివియందు
వీనిఁ బోలెడుఫలములు వేఱు గలవె? 91

ఆ. గి. చెదలు పుట్టఁబెట్టి చెఱిచెడు నిండుల
ముండ్లపొదలు పెరిగి పొలముఁ జెఱుచుఁ
గొడలు వెలిచవిని గులమెల్లఁ జెఱిచెడుఁ
బురుగు నాకి గింజపుట్టుఁ జెఱుచు. 92

క. బత్తయిఫలములు మంచివి
సత్తువ గలిగించు నెపుడు సమముగ దినినం
జిత్తము వచ్చెడు మాధురి
నుత్తమములు పండు లివియె యుర్వి నరసినన్.

క. వెన్నెల భాగ్యమువంటిది
పున్నమరేయుంత వెలుగు పూర్ణము ధరపై

నెన్నిక రాత్రులు పక్షము
నున్నతి నస్థిరము లౌ నోహో నెలవెలుగుల్! 94

క. చీకటి లేమిం బోలును
బోకకు రాకకును ద్రోవఁ బొడగనఁ దరమే?
యాకుం జెట్టులక్రిందం
బ్రాకు న్భుజగములు దివ్వె రా నడువవలెన్. 95

క. పాలెపుసద్వంశంబునఁ
జాలం గృపఁ బెంచినట్టిజననికి బత్తిం
బూలం బూజలు చేసినఁ
జాలునె జననికి ఋణంబు చనదిఁగ మిగులున్. 96

క. జననిం గనకమ్మనునా
జనకు నగస్త్యేశ్వరులను సాగిలి మొపుడు
న్ఘనముగ నమస్కరించెద
వినయమ్మున నుతు లొనరు వేడుకకొలఁదిన్. 97

క. ఈనీతిశతకమందుం
గానీ వేతప్పు లఖిలకవివర్యులకున్
బూని ప్రణామమ్ములు బహు
మానముగం జేయువాఁడ మానక యెపుడున్. 98

క. క్షితి సౌమ్యనామవత్సర
యుత మగుశ్రావణపునెల మహోద్యమముగ నీ
శతకము మితపద్యములుగ
హితమతి రచియించినాఁడ నెఱుఁగుఁడు మిత్రుల్.

క. బంగారురాజు దీని
న్నంగేశున కంకితముగ రచియించెఁ, గడున్
మంగళము గలుగు, మనుజుఁడు
బొంగుచుఁ బఠియించువాఁడు బున్నెము గాంచున్.

సంపూర్ణము.

